

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до навчального плану

Код та найменування спеціальності 053 Психологія

Рівень вищої освіти Другий (магістерський) рівень

Освітньо-професійна програма Психологія

Форма навчання Денна (заочна)

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання 90 кредитів, 1 рік 4 місяців на базі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст

Навчальний план затверджено Вченою радою університету від 25 травня 2020 протокол №9

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання Студентами факультету психології Харківського Національного університету імені В.Н. Каразіна другого (магістерського) рівня вищої освіти можуть бути громадяни України та інших країн, які мають базову вищу освіту першого (бакалаврського) рівня, що підтверджується документом державного зразка. Абітурієнти, які вступають з спеціальності психологія, повинні пройти вступні випробування, що проводяться Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна та затверджені «Правилами прийому»: фаховий іспит із «Загальної психології» та зовнішнє незалежне оцінювання з «Іноземної мови». Абітурієнти, що вступають на факультет психології з інших напрямів та спеціальностей, проходять ще додаткове випробування: співбесіда з «Прикладної психології»

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
I. Цикл загальної підготовки		
<ul style="list-style-type: none">- вивчення теоретико-методологічних, соціальних і політичних аспектів глобальних проблем, з'ясування можливостей політичної сфери у їх розв'язанні- формування у студентів системного погляду на процеси, що відбуваються у сучасному світі.	<ul style="list-style-type: none">- знати особливості виникнення і еволюції глобальних проблем- знати класифікацію та сутність сучасних глобальних проблем- знати основні характеристики розвитку країн світу, особливості взаємодії національного, регіонального, міждержавного і глобального рівня світової динаміки- основні напрями вирішення глобальних проблем сучасності- вміти застосовувати отримані знання та методології при дослідженні сучасних політичних, економічних та соціальних процесів у світі та Україні- володіти навичками орієнтації у динамічному процесі глобальних взаємодій, визначення місця і ролі України у цих процесах- уміти адаптуватися до складних, швидко мінливих умов сучасного	Глобальні проблеми сучасності

	<p>життя, знаходити гідні відповіді та долати ризики «плинної сучасності» інформаційної доби</p> <ul style="list-style-type: none"> - володіти компетенцією у розумінні специфіки сучасного етапу розвитку людства на засадах зарубіжного і вітчизняного доробку досліджень з означеної тематики 	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до безперервного навчання, опанування нових знань, методичних розробок; - здатність до ефективних комунікацій, взаємодій 	<ul style="list-style-type: none"> - здійснювати теоретико-методологічний аналіз теоретичної та практичної проблеми - вільно користуватися категоріальним апаратом наукової психології - вирішувати прикладні, теоретичні та методологічні наукові проблеми 	<p>Методологічні проблеми психології</p>
<ul style="list-style-type: none"> - здатність розуміти і використовувати інноваційні технології у викладанні; - здатність до безперервного навчання, опанування нових знань, які накопичені у психологічній практиці; - здатність до ефективних комунікацій, взаємодій. 	<ul style="list-style-type: none"> - орієнтуватися у літературі з проблем методики викладання психології - використовувати сучасні методи викладання та враховувати їх специфіку при викладанні у всіх навчальних засадах - аналізувати лекції, практичні заняття та семінари з психології і давати рекомендації щодо вдосконалення методики їх проведення - складати план-конспект, конспект, проводити лекції, практичні заняття та семінари, а також планувати самостійну роботу студентів - застосовувати проблемні, діалогічні, інформаційні методи у викладанні психології, проводити ігрові форми занять, використовувати технічні та комп'ютерні засоби навчання 	<p>Методика викладання психології</p>
<ul style="list-style-type: none"> - засвоєння змісту основних психоаналітичних теорій, їх методологічних засад та практичних методів 	<ul style="list-style-type: none"> - знати положення класичних та сучасних психоаналітичних теорій, включно з їх клінічною, метапсихологічною та прикладною базою - вміти застосовувати психоаналітичні методи в психологічних практиках діагностики, психокорекції, консультування - вміти застосовувати психоаналітичні методи в галузі гуманітарних досліджень - розуміти філософські, історико-культурні та емпіричні витки різноманітних психоаналітичних 	<p>Класичні і сучасні психоаналітичні теорії</p>

	<p>теорій</p> <ul style="list-style-type: none"> - мати здібність порівнювати різноманітні психологічні та психоаналітичні теорії 	
<ul style="list-style-type: none"> - вміння вибирати математико-статистичні методи та моделі для розв'язування задач дослідження; - вміння застосовувати сучасні методи прикладного статистичного аналізу; - вміння планувати й проводити психологічне дослідження із застосуванням методів багатомірного статистичного аналізу; - вміння аналізувати результати, отримані за допомогою статистичних методів обробки, з позиції професійної діяльності; - вміння коректно використовувати результати математичного узагальнення й використовувати отримані дані для рішення поставлених завдань у дипломній роботі й у подальшій професійній роботі психолога - вміння брати участь у проведенні психологічних досліджень із використанням професійних знань і психологічних технологій; вміння використовувати відповідне статистичне комп'ютерне забезпечення 	<ul style="list-style-type: none"> - знати особливості статистичного аналізу результатів психологічного дослідження - знати принципи пошуку й вибору адекватних завданням психологічного дослідження методів математичної статистики; - знати основні методи вибіркового обстежень, методи багатомірного статистичного аналізу 	<p>Методи багатомірного аналізу в психології</p>
<ul style="list-style-type: none"> - засвоєння наукових та культурних досягнень світової цивілізації у відношенні до різних культур, релігії, прав народів, ідей збереження миру, загальнолюдських цінностей; критично оцінювати політичні, економічні та інші події і явища - реалізація настанов толерантності та гуманності у контексті сучасної мультикультурності на основі загальнолюдських цінностей та критичного оцінювання соціально-політичних, економічних та інших подій і 	<ul style="list-style-type: none"> - розпізнавати в різних політичних, культурних, економічних явищах та подіях, складові компоненти, що несуть в собі позитивні та негативні наслідки шляхом їх аналізу в рамках загально визначених філософських концепцій розвитку суспільства - проявляти терпимість й людяність до представників різних культур та верств населення з урахуванням їх поглядів на соціокультурні й політичні події, традицій - вести діловодство та спілкування державною мовою та іноземними 	<p>Вибіркова дисципліна</p>

<p>явищ</p> <ul style="list-style-type: none"> - володіння державною мовою та двома іноземними мовами на загальному та загально-професійному рівні 	<p>мовами</p>	
<p>II. Цикл професійної підготовки</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до безперервного та актуального навчання, опанування нових знань, методичних та експериментальних розробок, що накопичені у міжнародній психологічній практиці 	<ul style="list-style-type: none"> - орієнтуватися в навчальній та науковій літературі з даної дисципліни - використовувати методи дослідження когнітивної сфери особистості для моделювання ситуацій, пов'язаних з розходженням уявлень різних людей на однакові проблеми; - враховувати та використовувати в діяльності практичного психолога вплив різних умов розвитку особи на її поведінку та психіку 	<p>Когнітивні процеси і методи їх дослідження</p>
<ul style="list-style-type: none"> - опанування студентами сучасних підходів до поняття гендеру, основних його теорій - реалізація настанов толерантності та гуманності у контексті сучасної мультикультурності - реалізація настанов гендерної рівності на основі загальнолюдських цінностей 	<ul style="list-style-type: none"> - уміти орієнтуватися в навчальній, науковій та науково-популярній літературі з даної галузі - здійснювати інформаційний пошук в мережі Інтернету - планувати власне дослідження - проводити бесіду - проводити глибинне інтерв'ю - аналізувати наративи - визначати гендерні ролі - мати здатності виявляти сексизм та його прояви в різних сферах життя - виявляти у поведінці та поглядах вплив гендерних стереотипів 	<p>Гендерна психологія</p>
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до ефективних комунікацій, взаємодій - здатність до професійного та особистісного саморозвитку - знання засобів саморозвитку - професійна орієнтація у сучасних психотерапевтичних підходах та напрямках - здатність використовувати теоретичні знання для розробки, впровадження та використання нових методів психодіагностики, індивідуальних та групових варіантів корекції та консультування - вміння аналізувати і регулювати власні емоційні стани 	<ul style="list-style-type: none"> - засвоїти різні психотерапевтичні підходи до особистісного саморозвитку - вдосконалити комунікативні навички - мати обізнаність щодо засобів підвищення професійного рівня - вміти аналізувати власні професійні вади та недоліки - знати зміст, принципи, технологія психотерапії та психокорекції - знати теоретичні засади методів психотерапії та психокорекції - знати механізми психологічного впливу в психокорекційній роботі - знати методи та техніки індивідуальної, групової та сімейної психотерапії - знати етапи психотерапевтичного 	<p>Методи психокорекції та психотерапії</p>

<ul style="list-style-type: none"> - здійснювати профілактику професійного вигорання - ставити перспективні цілі для саморозвитку - стимулювати мотивацію до подальшого професійного вдосконалення - вміння аналізувати і регулювати емоційні стани інших людей 	<p>процесу та їх зміст</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати різні методи та техніки індивідуального, групового та сімейного психологічного консультування та психотерапії - вміти проводити психотерапевтичну діагностику - планувати психокорекційну стратегію індивідуальної та групової форм робіт - вміти працювати з літературними джерелами з психотерапії та психокорекції - аналізувати техніки та методи психокорекції та психотерапії щодо приналежності їх до певного підходу, глибину впливу, адекватності застосування в тій чи іншій ситуації - оцінювати ефективність методів психотерапії та психокорекції для певних типів клієнтів та клієнтських запитів 	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до саморозвитку на основі рефлексії й саморегулювання - знання основних чинників щодо успішного працевлаштування фахівців різних сфер суспільства - володіння загальноприйнятими нормами поведінки й моралі у міжособистісних стосунках, створювання умов до їх отримання - здатність до ефективних комунікацій взаємодій 	<ul style="list-style-type: none"> - вміти планувати організувати та здійснювати різновиди фахової діяльності - вміти використовувати фахові знання для здійснення практичної професійної діяльності: розробка та впровадження програм психодіагностики корекційно-консультативної роботи, тренінгів, співпраця с фахівцями з інших галузей - вміти врахувати у професійній діяльності специфіки службових відносин, персональної відповідальності 	Психологія кар'єри
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до саморозвитку на основі рефлексії й саморегулювання - здатність розуміти та використовувати інноваційні технології в професійній діяльності - здатність до ефективних комунікацій, взаємодій 	<ul style="list-style-type: none"> - засвоїти специфіку майбутнього фаху - отримати первинний досвід виробничої діяльності - отримати первинні професійні уміння і навички відповідної роботи за фахом - реалізовувати набуті теоретичні та практичні знання у діяльності за фахом 	Виробнича практика
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до саморозвитку на основі рефлексії й саморегулювання - здатність розуміти та використовувати інноваційні технології в професійній 	<ul style="list-style-type: none"> - засвоїти специфіку майбутнього фаху - отримати первинний досвід - отримати первинні професійні уміння і навички відповідної роботи за фахом 	Педагогічна практика

<p>діяльності .</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до ефективних комунікацій, взаємодій - володіння державною мовою на загальному та загально-професійному рівні 	<ul style="list-style-type: none"> - реалізовувати набуті теоретичні та практичні навички у діяльності за фахом - вміти враховувати у професійній діяльності специфіку службових відносин, персональної відповідальності 	
<ul style="list-style-type: none"> - коректне використання методів експериментального дослідження - виконання окремих практичних видів робіт в межах діяльності навчально-наукової психологічної служби університету та інших установ практики 	<ul style="list-style-type: none"> - засвоїти науково-теоретичний матеріал з теми дипломної роботи (зміст монографій, статей) - вміти використовувати методики проведення наукового дослідження 	<p>Переддипломна практика</p>
<ul style="list-style-type: none"> - у взаємодії з відповідними державними та громадськими інституціями (законодавці, МВС, СБУ, ВСУ, МЧС, медики, прокуратура, суд, ЗМІ, громадські об'єднання тощо) організовувати різні форми психологічної та психотерапевтичної допомоги в умовах кризи - адекватно застосовувати методи психологічної діагностики в різних видах кризових ситуацій - використовувати методи, методики та техніки кризової психотерапії, профілактики та реабілітації - аналізувати ефективність проведеного кризового психологічного втручання 	<ul style="list-style-type: none"> - знати нормативну базу та організаційні форми кризової психотерапії - знати види криз, феноменологію розладів, які викликані ними та відповідні види кризової психотерапії - знати теоретичні моделі роботи з різними кризовими станами - знати основні методи, методики і техніки психологічної діагностики кризових станів - знати основні методи, методики і техніки психологічної корекції, профілактики та реабілітації потерпілих від тяжких кризових ситуацій - знати теоретичні та методологічні проблеми кризової психотерапії; - знати етичні засади роботи кризового психолога-психотерапевта 	<p>Кризова психологія</p>
<ul style="list-style-type: none"> - проявляти терпимість й людяність до осіб, що страждають на залежні розлади - здатність до ефективної взаємодії з особами, що страждають на залежні розлади - вести та пропагувати здоровий спосіб життя - реалізовувати заходи підтримки та збереження психологічного здоров'я - здатність та до обробки й аналізу інформації з джерел із психології адиктивної поведінки та суміжних напрямів 	<ul style="list-style-type: none"> - знати загальну характеристику адиктивної поведінки - вільно володіти уявленнями про закономірності розвитку адиктивної поведінки - опанувати інформацією щодо механізмів механізми формування залежних розладів - знати характеристику, етіологію та стадії розвитку хімічної залежності (алкогольна адиктивна поведінка, наркозалежність) - знати характеристику, етіологію та стадії розвитку нехімічних та харчових залежностей (комп'ютерна адикція, трудового) 	<p>Психологія адиктивної поведінки</p>

<ul style="list-style-type: none"> - здатність до безперервного й актуального навчання - готовність надавати корекційно-консультативну допомогу особам, що знаходяться у стосунках залежності або мають певний вид адикції - готовність до співпраці з фахівцями з суміжних галузей: медицини, наркології 	<ul style="list-style-type: none"> адикція, гемблінг, спортивна адикція, булімія, анорексія тощо) - орієнтуватися у сучасних підходах щодо міжособистісної залежності, залежної особистості - опанувати основні методи діагностики залежних розладів, специфіку їхнього призначення - аналізувати результати психологічної діагностики різних форм залежності - вміти самостійно опрацьовувати літературні джерела із психології адиктивної поведінки та суміжних напрямів - опанувати основні методи психологічної корекції залежних розладів 	
<ul style="list-style-type: none"> - високий рівень узагальнення, систематизації, класифікації психологічних явищ, пов'язаних з функціонуванням малих груп - використання навчальної та наукової літератури з психології малих груп - планування та проведення соціально-психологічних досліджень малої групи - передбачення проявів поведінки особистості в групі - визначення найбільш ефективних засобів психологічного впливу на аудиторію - вивчення психологічних особливостей різних соціальних груп та об'єднань - використання у практиці психологічних технологій та методів психологічного дослідження малих груп - проведення спостереження за психологічним станом окремих груп та верств населення - визначення особливостей стосунків між соціальними спільнотами - проведення тренінгової роботи з малими групами - здійснення психологічного супроводження діяльності малих груп 	<ul style="list-style-type: none"> - знати методологічні засади вивчення малих груп - знати історію розвитку уявлень про малу групу - знати основні напрямки розвитку уявлень про малу групу - знати етапи та механізми розвитку малої групи - знати характеристики сформованої малої групи - знати феномени групового функціонування - застосовувати засоби психологічного впливу на групу та особистість - знати засади проведення тренінгу розвитку групи - вміти орієнтуватися у науковій літературі з проблем групової динаміки - вміти планувати та проводити психологічні дослідження малої групи - вміти ідентифікувати та аналізувати проблеми, що виникають у процесі групового функціонування - вміти організовувати та супроводжувати процес групового розвитку та функціонування - вміти проводити тренінг розвитку групи - вміти використовувати основні методи психологічного впливу в групі 	<p>Психологічні аспекти групової динаміки</p>
<ul style="list-style-type: none"> - вміти враховувати 	<ul style="list-style-type: none"> - оволодіти системою понять 	<p>Екологічна психологія</p>

<p>особливості просторової поведінки людини в роботі практичного психолога</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміння враховувати психологічні закономірності у вирішенні завдань міського планування - розуміння головних вимог до використання методів психологічного впливу у соціально-екологічних інтервенціях - вміння виявляти специфіку психологічного функціонування людини із врахуванням впливу екологічних факторів - орієнтування в навчальній, науково-популярній та науковій літературі з даної галузі психології - використання методів проксемічного дослідження - володіння методами вивчення екологічних установок та екологічної свідомості - використання методів дослідження екологічно релевантної поведінки - використання прийомів ігрового моделювання в екологічному вихованні - розвинений екологічний світогляд - вміння ведення наукової дискусії - вміння пошуку навчальної та наукової інформації - оволодіння культурою наукового мислення, узагальненням, аналізом та синтезом фактів та теоретичних положень - використання системи категорій та методів, необхідних для вирішення професійних завдань - урахування та використання в діяльності практичного психолога вплив середовища на психіку та поведінку людини - постановка прикладних завдань в галузі використання екологічної психології 	<p>екологічної психології та розуміти структуру та проблематику цієї галузі науки</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіти методами екологічної психології - знати головні напрямки екопсихологічних досліджень та головні їх здобутки - знати особливості та прояви домінуючої соціальної парадигми та нової екологічної парадигми - знати особливості сприйняття та психологічні наслідки екологічних ризиків, вміти виявляти копінг-стратегії та врахування специфіки психологічного впливу природних та техногенних екологічних катастроф 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - врахування психологічних закономірностей екологічно релевантної поведінки в розробці та реалізації соціально-екологічних програм - готовність до розробки та реалізації науково-дослідних проектів в галузі екологічної психології; - розробка обґрунтованих психологічних рекомендацій прикладного характеру на основі теоретичних та прикладних екологопсихологічних досліджень 		
<ul style="list-style-type: none"> - реалізація настанов толерантності та гуманності у контексті сучасної мультикультурності на основі загальнолюдських цінностей та критичного оцінювання соціально-політичних, економічних та інших подій і явищ - володіння державною мовою та двома іноземними мовами на загальному та загально-професійному рівні - володіння прийнятими нормами поведінки, моралі у міжособистісних стосунках - розуміння основ цивільного захисту населення для вирішення екстремальних та надзвичайних ситуацій 	<ul style="list-style-type: none"> - проявляти терпимість й людяність до представників різних культур та верств населення з урахуванням їх поглядів на соціокультурні й політичні події, традиції - уміти вести спілкування та діловодство державною та іноземними мовами - уміти використовувати дійові системи цивільного захисту при виникненні неочікуваних ситуацій в різних сферах життя - вміти регулювати власні емоційні стани планувати й управляти часом, здійснювати профілактику емоційного вигорання, ставити перспективні цілі для саморозвитку 	<p>Соціально-психологічні компетентність для професійного розвитку (Soft Skills) <i>/викладається англійською мовою/</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> — здатність застосовувати знання та уміння для розв’язання практичних психологічних завдань для психологічного забезпечення різних видів діяльності — аналітичні та синтетичні мисленнєві здібності, що стосуються аналізу професійної діяльності — креативність у розробці програм соціально-психологічного забезпечення різних видів діяльності — здатність обирати та адекватно використовувати основні форми та методи психологічної допомоги та 	<ul style="list-style-type: none"> — знати основні поняття та категорії, що уможливають соціально-психологічне забезпечення діяльності — знати закономірності розвитку й функціонування особистості в професійному середовищі — знати про механізми взаємодії у різних сферах професійної діяльності — мати базове поняття про види і зміст психологічної підтримки особистості в різних сферах діяльності — використовувати методи та методики планування та проведення психологічних досліджень в рамках психологічного забезпечення різних 	<p>Психологічне організаційне консультування</p>

<p>супроводу як складових психологічного забезпечення різних видів діяльності</p> <ul style="list-style-type: none"> — здатність діагностувати та аналізувати професійні проблеми на різних етапах професійної соціалізації особистості — вміння формувати програми соціально-психологічного забезпечення для різних видів професійної діяльності — вміння надавати психологічну допомогу, консультації та підтримку людям, що виявляють проблематику у професійній сфері — навички профілактики професійної та особистісної деформації, здатність збереження психологічного здоров'я та самовідновлення — здатність враховувати та застосовувати у професійній діяльності основні психологічні закони, гуманістичні цінності й принципи, навички соціокультурної та психологічної компетенції — здатність до самовдосконалення та професійного зростання — вербальні та невербальні комунікативні компетенції — навички взаємодії з різними людьми, співпраці з іншими спеціалістами при виконанні посередницьких та наснажувальних функцій 	<p>видів діяльності</p> <ul style="list-style-type: none"> — знати основні засади здійснення психологічної допомоги та психосоціального супроводу особистості в різних сферах професійної діяльності — використовувати різні психологічні техніки та психологічний супровід з метою подолання проблемних ситуацій і станів, що виникають у професійній сфері — знати вимоги до особистості та професійного досвіду психологів, що здійснюють соціально-психологічний супровід особистості в професії 	
<ul style="list-style-type: none"> - виконувати необхідні і достатні умови терапевтичних змін у людиноцентрованому підході - надавати характеристику актуальних та потенціальних переживань клієнта та ураховувати можливості їх використання в психотерапії; - застосовувати техніки людиноцентрованого підходу в психологічному консультуванні та психотерапії - працювати з актуальними 	<ul style="list-style-type: none"> - знати історію виникнення та розвитку людиноцентрованого підходу - знати базові положення теорії клієнт-центрованої психотерапії - використовувати техніки клієнт-центрованого підходу в психологічному консультуванні та психотерапії - знати умови ефективної психотерапії - знати особливості орієнтованих на змісті і процесуально-орієнтованих підходів в психотерапії 	<p>Людиноцентрований підхід: консультування, психотерапія, соціальне застосування</p>

<p>переживаннями</p> <ul style="list-style-type: none"> - працювати зі специфічним травматичним досвідом особистості в процесуальному підході - проводити кроки фокусінгу - застосовувати людиноцентрований підхід в інших прикладних сферах – освіта, бізнес тощо 	<ul style="list-style-type: none"> - розуміти специфіку та перспективу використання клієнт-центрованого підходу в освіті, соціальній роботі, бізнес-консультуванні, конфліктології - отримувати бажаний результат психологічного консультування, яке здійснюється з позицій людиноцентрованого підходу 	
---	--	--

Гарант освітньої програми Олена ЛУЦЕНКО

